

Ifølge liste

Deres ref

Vår ref
24/3402-

Dato
2. juli 2025

Myndighetenes tilgang til aksjeeieropplysninger - mandat for forprosjekt

Finansdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet viser til Skatteetaten og Brønnøysundregistrene sin konseptvalgutredning (KVU) «Eierskapsopplysninger aksjer» av 2. desember 2024 og kvalitetssikringsrapport (KS1) av 6. mai 2025 fra EY, WSP og Sintef.

I henhold til statens prosjektmodell er konseptvalg besluttet. Konseptet K3 - Samordnet aksjeeierregister» er valgt. Finansdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet gir med dette Skatteetaten og Brønnøysundregistrene i oppdrag gjennomføre et forprosjekt med utgangspunkt i konseptet K3. Etter avtale med Nærings- og fiskeridepartementet sender Finansdepartementet brevet også til Brønnøysundregistrene.

Forprosjektet skal legge til grunn et styringsmål tilsvarende P50. Forprosjektet skal utarbeide utkast til et sentralt styringsdokument (SSD). Leveransene og dokumentasjonen fra forprosjektet skal være i henhold til statens prosjektmodell, jf. Finansdepartementets rundskriv R-108/2

1. Bakgrunn

Offentlige myndigheters bruker opplysninger om aksjeeierskap til en rekke formål, som tilsyn, vurderinger av nasjonal sikkerhet, beskatning, kommunal myndighetsutøvelse, og avdekking av økonomisk kriminalitet. En kartlegging utført av Skatteetaten, Kartverket og Brønnøysundregistrene (BR), viser at myndighetene ikke har tilstrekkelig oversikt over opplysninger om eierskap til aksjer. I dag må slike opplysninger samles fra selskapene selv og verdipapirregistre. Skatteetatens aksjonærbeskatningssystem (tidligere kalt

aksjonærregisteret) er også snart teknisk utdatert og må moderniseres for å håndtere krav til effektivitet, sikkerhet og ev. regelverksendringer i aksjebeskatningen. Skatteetaten og BR har utredet ulike konsepter for både å gi myndighetene bedre tilgang til opplysninger om aksjeeiere og for å modernisere aksjonærbeskatningssystemet. Målet er at tilgang til riktige opplysninger om eierskap til aksjer skal gi tryggere og mer effektiv myndighetsutøvelse, og grunnlag for bedre tjenester. Parallelt følger NFD opp Stortingets anmodningsvedtak om åpenhet om aksjeeierskap, herunder tilgang til aksjeeieropplysninger for allmennheten, inkludert pressen, til foretak og innbyggere. Et system skal også danne grunnlag for innsyn fra tredjepart, allmenheten generelt eller særskilte grupper, så som pressen. Slikt innsyn vurderes i en egen prosess.

2. Formål med forprosjektet

Det skal utarbeides et utkast til et sentralt styringsdokument (SSD) for prosjektet i tråd med statens prosjektmodell, jf. Finansdepartementets rundskriv R-108/23 «*Krav til utredning, planlegging og kvalitetssikring av store investeringsprosjekter i staten.*» SSDen skal gjennom ekstern kvalitetssikring (KS2) før forslag om investeringsbeslutning kan vurderes fremmet for Stortinget.

3. Rammebetingelser og føringer

Føringer og sentrale dokumenter

- Forprosjektet skal gjennomføres i tråd med statens prosjektmodell, jf. Finansdepartementets rundskriv R-108/23 «*Krav til utredning, planlegging og kvalitetssikring av store investeringsprosjekter i staten.*». Tilhørende veiledninger benyttes så langt de er hensiktsmessige.
- Forprosjektet skal gjennomføres etter de føringer som er gitt i dette mandatet, konseptvalgutredning (KVU) «*Eierskapsopplysninger aksjer*» av 2. desember 2024 og kvalitetssikringsrapport (KS1) av 6. mai 2025 fra EY, WSP og Sintef.

Innsiktsarbeid og samarbeid med eksterne aktører

- Forprosjektet skal samarbeide med relevante interessenter for å identifisere behov og forankre omfang, løsningsprinsipper og gevinster. Viktige interessenter er næringslivet og deres hjelpere (regnskap, revisjon, systemleverandører), samt Offentlige myndigheter.

Budsjett og økonomi

- Styringsmål for investeringskostnaden (P50) settes til 961 mill. kr inkl. mva. (2025-kroner). Kostnadene skal så langt som mulig styres mot dette målet. Det skal føres endringslogg med utgangspunkt i det fastsatte styringsmålet. Det skal føres endringslogg gjennom hele forprosjektet. Eventuelle vesentlige endringer fra styringsmålet skal forklares og begrunnes.
- I tillegg til investeringskostnaden skal det legges vekt på å estimere varige drifts-, forvaltnings- og videreutviklingskostnader hos partene.

- Arbeidet med forprosjektet og kostnader for ekstern kvalitetssikring (KS2) dekkes innenfor etatenes budsjetttrammer.

Andre føringer

- Forprosjektet skal følge opp anbefalinger fra ekstern kvalitetssikrer i KS1. Som en del av styringsgrunnlaget som skal til ekstern kvalitetssikring (KS2), bør det inngå en oversikt over alle anbefalingene og hvordan de er håndtert.
- Forprosjektet skal i samarbeid med næringslivet vurdere muligheten til å beregne forenklingsgevinster for næringslivet, da dette kan påvirke anslått nytte og dermed den samfunnsøkonomiske analysen.
- Høringsinnspillene Skatteetaten og Brønnøysundregistrene mottok i mars 2025 skal inngå som et kunnskapsgrunnlag i det videre arbeidet.

Frist for forprosjektet

- SSD oversendes Finansdepartementet når den anses moden for KS2. Dersom prosjektet skal være aktuelt å vurdere for oppstart fra 2027 må departementet ha ferdig SSD innen 7. januar 2026.

4. Organisering og oppfølging av forprosjektet

Finansdepartementet, sammen med Nærings- og fiskeridepartementet er ansvarlig departementer for tiltaket og vil sørge for nødvendig samordning og koordinering med andre departementer. Etatene skal holde Finansdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet orientert om plan for fremdriften og status i forprosjektet, og det skal avholdes møter ved behov.

Med hilsen

Tina Engelsrud (e.f.)
ekspedisjonssjef

Espen Nord Eidene
fagsjef

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Nærings- og fiskeridepartementet
Riksrevisjonen

Adresseliste

Brønnøysundregistrene	Havnegata 48	8900	BRØNNØYSUND
Skatteetaten	Postboks 9200	0134	OSLO
	Grønland		